

Способи творення прикметників

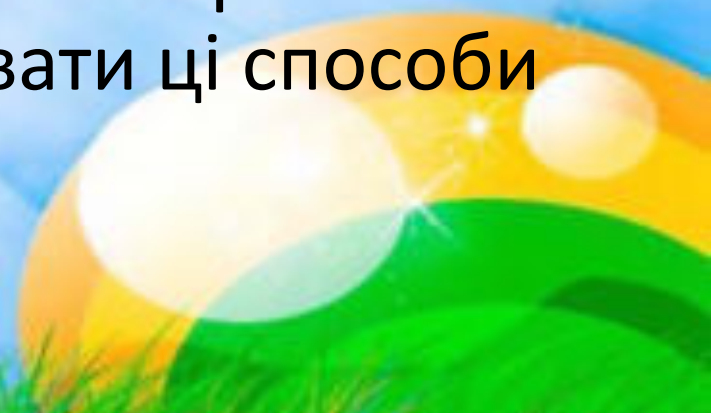
Мета: поглибити знання учнів про прикметники; з'ясувати способи творення прикметників та умови переходу прикметників в іменники; формувати загальнопізнавальні вміння знаходити в текстах прикметники, аналізувати їх; розвивати логічне мислення, самостійність суджень; за допомогою мовленнєво-комунікативного дидактичного матеріалу виховувати толерантне ставлення до людей, їхньої мови. Повторення: незмінні і змінні слова.

Сьогодні на уроці ти...

- поглибиш знання про прикметник;
- ознайомишся з основними способами творення прикметників та умови переходу прикметників в іменники;
- навчишся визначати способи творення прикметників та застосовувати ці способи на практиці.

ПРИГАДАЙМО...

Морфологія вивчає...

Частини мови поділяються на...

Самостійні частини мови...

Іменник – це...

Прикметник – це...

Способи творення прикметників

Префіксальний
мудрий -
премудрий

Префіксально-
суфіксальний
день - **щоденний**

Суфіксальний
море - мор**ський**

Складання основ
шестиповерховий

Прикметники можуть переходити в іменники

Порівняймо:

Прикметники	Іменники
військовий оркестр майбутнє рішення рівне поле	підійшов військовий твоє майбутнє місто Рівне

Утворіть від поданих слів прикметники вказаним способом. Виділіть словотворчі префікси та суфікси.

1. Префіксальним способом: гарний, міцний.
2. Суфіксальним способом: дощ, мідь, круглий.
3. Префіксально-суфіксальним способом: міра, берег.

Завдання: до кожного прикметника дібрати те слово, від якого він утворився; визначити спосіб творення; виділити словотворчі засоби.

- Синьоокий
- Безконфліктний
- Безголосий
- Медовий
- Барвистий
- Надмірний
- (словоскладання) сині очі
- (префіксально-суфіксальний) без конфлікту
- (префіксальний) без голосу
- (суфіксальний) мед
- (суфіксальний) барви
- (префіксально-суфіксальний) над міру

Суфікси прикметників

Якісні прикметники	Відносні прикметники	Присвійні прикметники
-ш-, -іш-, -енн-, -анн-, -еньк-, -есеньк-, -езн-, -уват-, -ав-(-яв), -лив-, -ист-, -ат-, -н-, -ок-, -к- та інші: маленький, здоровенний, крикливий, високий	-н-, -ов-, -ев-(-єв-), -ськ-, -зьк-, -цьк-, -инськ-, -овн-, -ичн-, -ічн-, -ійн-, -альн-, -ан-(-ян-), -ин- та інші: металевий, лісний, ялтинський, духовний	-ів-(-їв-), -ов-, -ин-, -їн-, -івськ-, -ач-(-яч-) та інші: батьків, сестрин, кролячий

Розберіть прикметники за будовою. У дужках біля кожного слова запишіть спосіб його творення. Які префікси прикметників ви помітили, виконуючи завдання?

Різдвяний, центральний, барвистий,
учнівський, надзвичайний, міжбрівний,
хліборобський.

Г, З, Ж + СЬК = ЗЬК

К, Ц, Ч + СЬК = ЦЬК

Х, С, Ш + СЬК = СЬК

Наприклад: Буг – бузький

ткач – ткацький

чех – чеський

Від поданих іменників утворіть відносні прикметники за допомогою суфікса -ськ-. Які зміни приголосних відбулися при цьому? Запишіть утворені слова, виділіть суфікси.

Зразок. Буг - бузький

Кременчук, Париж, Волинь, чех, Золотоноша,
Київ, Рига, Прага, Запоріжжя, Овруч, Гадяч,
Острог, товариш, козак.

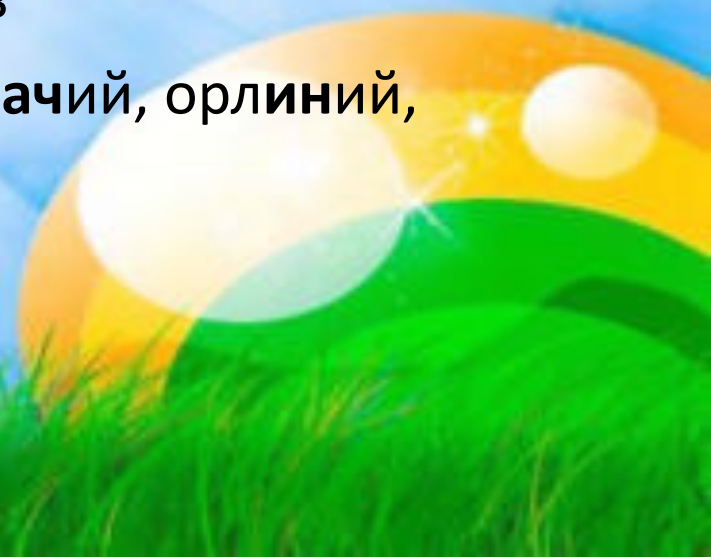

Присвійні прикметники утворюємо так:

- Від іменників (назв осіб) **I відміни** – за допомогою суфіксів **-ин-, -ін-(-їн-)**: доччин, Миколин, Софіїн;
- Від іменників(назв осіб) **II відміни** – за допомогою суфіксів **-ів-(-їв-, -ов-, -ев-, -єв-), -івськ-**: батьків, батькова, Андріїв, Андрієва;
- Від назв тварин – за допомогою суфіксів **-ач-(-яч-), -ин-, -ін-(-їн-), -ов-, -ев-** : мишачий, орлиний, тюленевий. АЛЕ: вовчий, ведмежий тощо.

Замініть подані словосполучення синонімічними з присвійним прикметником. Утворені словосполучення запишіть. Позначте суфікси прикметників.

Телефон батька, твори Франка, хата Шевченка, сестра Андрія, халат лікаря, зошит дочки, адреса Марії, ролики брата, клюв орла, вуха кроля, голова гуски, хвіст миші, голос солов'я.

Я не міг/не могла, не хотів/не хотіла це робити.

Я хотів/хотіла це зробити, але не вдалося.

Я це робив/робила з допомогою.

Я це робив/робила, хоча були помилки.

Я це зробив/зробила, але не відразу.

Я це зробив/зробила!

Це було дуже просто!

Домашнє завдання

*Опрацювати правило с.178-179
Вправа 360 с.179 (перебудуй за
зразком речення і запиши їх).*

Фото усієї виконаної роботи надсилай у Human на перевірку

Або на пошту cucerochka@bigmir.net

Бажаю успіхів!